

Jednym z podstawowych obowiązków właściciela, zarządcy lub użytkownika obiektu jest zapewnienie opracowania **INSTRUKCJI BEZPIECZEŃSTWA POŻAROWEGO** oraz jej wdrożenie w obiekcie. Obowiązek ten dotyczy obiektów przeznaczonych do wykonywania funkcji użyteczności publicznej (ZL I, ZL II, ZL III); zamieszkania zbiorowego (ZL V); produkcyjnych, magazynowych (PM) oraz inwentarskich (IN), nie dotyczy natomiast przypadków, gdy:

- nie występuje w nich strefa zagrożenia wybuchem,
- kubatura budynku (lub jego części stanowiącej odrębną strefę pożarową) nie przekracza 1 000 m³ - dla obiektów: ZL I, ZL II, ZL III i ZL V oraz PM;
- kubatura brutto budynku inwentarskiego (IN) nie przekracza 1 500 m³;
- powierzchnia strefy pożarowej obiektu innego niż budynek nie przekracza 1 000 m².

Nowe rozporządzenie MSWiA z dnia 7 czerwca 2010 r. **wprowadza obowiązek uwzględnienia w każdej opracowywanej bądź aktualizowanej instrukcji "planów obiektów"**, które obejmują usytuowanie budynków (obiektów), oraz terenu przyległego, z uwzględnieniem graficznych danych dotyczących w szczególności:

- powierzchni, wysokości i liczby kondygnacji budynku,
- odległości od obiektów sąsiadujących,
- parametrów pożarowych występujących substancji palnych,
- występującej gęstości obciążenia ogniowego w strefie pożarowej lub w strefach pożarowych,
- kategorii zagrożenia ludzi, przewidywanej liczby osób na każdej kondygnacji i w poszczególnych pomieszczeniach,
- lokalizacji pomieszczeń i przestrzeni zewnętrznych zaklasyfikowanych jako strefy zagrożenia wybuchem,
- podziału obiektu na strefy pożarowe,
- warunków ewakuacji, ze wskazaniem kierunków i wyjść ewakuacyjnych,
- miejsc usytuowania urządzeń przeciwpożarowych i gaśnic, kurków głównych instalacji gazowej, materiałów niebezpiecznych pożarowo oraz miejsc usytuowania elementów sterujących urządzeniami przeciwpożarowymi,
- wskazania dojazdów dla ekip ratowniczych,
- hydrantów zewnętrznych oraz innych źródeł wody do celów przeciwpożarowych,
- dróg pożarowych i innych dróg dojazdowych, z zaznaczeniem wjazdów na teren ogrodzony.

Plany te oraz warunki ochrony przeciwpożarowej (wynikające z przeznaczenia, sposobu użytkowania, prowadzonego procesu technologicznego, magazynowania (składowania) i warunków technicznych obiektu, w tym zagrożenia wybuchem) - dotyczące wszystkich obiektów objętych obligatoryjnym obowiązkiem wyposażenia w system sygnalizacji pożarowej zgodnie z § 28 ust. 1 powołanego rozporządzenia, **przekazywane są do właściwego miejscowo komendanta powiatowego (miejskiego) Państwowej Straży Pożarnej (w tym przypadku komendanta powiatowego PSP w Oświęcimiu), w celu ich wykorzystania na potrzeby planowania, organizacji i prowadzenia działań ratowniczych.** Powyższa dokumentacja może być przekazana w formie elektronicznej. W razie jej nieprawidłowego bądź niepełnego opracowania, komendant powiatowy może zażądać uzupełnienia otrzymanych materiałów.

Należy podkreślić, że rzetelne opracowanie planów obiektów zgodnie z wymaganiami przepisów leży przede wszystkim w interesie właściciela/ zarządcy i samych użytkowników danego obiektu, gdyż rozszerza i precyzuje wiedzę strażaków na temat obiektu, co jest istotne szczególnie podczas działań ratowniczo – gaśniczych.

Kolejne zmiany dotyczą rozszerzenia zakresu instrukcji o:

- **rozpisanie zadań i obowiązków w zakresie ochrony przeciwpożarowej dla osób będących ich stałymi użytkownikami;**
- **wskazanie osób lub podmiotów opracowujących instrukcję** (pamiętając, że musi być to osoba spełniająca wymagania kwalifikacyjne określone w art. 4. ust. 2 i 2 a ustawy o ochronie przeciwpożarowej oraz rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 października 2005 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej (Dz. U. z 2005 r. nr 215, poz. 1823).

Wszystkie wprowadzone zmiany należy uwzględnić podczas opracowywania nowych instrukcji oraz okresowej aktualizacji (co najmniej raz na 2 lata) instrukcji opracowanych przed dniem 30 czerwca 2010 r.

Na koniec należy koniecznie pamiętać o obowiązku **zapewnienia dostępu do dokumentu** – zapis rozporządzenia określa wprost, że „**instrukcja bezpieczeństwa pożarowego powinna się znajdować w miejscach dostępnych dla ekip ratowniczych**”. Przepisy nie precyzują gdzie konkretnie ma się znajdować instrukcja. Ze względów praktycznych powinno to być miejsce z zapewnionym całodobowym nadzorem obiektu – np. dyżurka ochrony, stróża obiektu, portiernia, itp., lub miejsce położone bezpośrednio przy wejściu do obiektu, wyraźnie oznaczone (opisane). Zaleca się również w takim miejscu podanie danych osób „pierwszego kontaktu” – posiadających wiedzę fachową na temat obiektu.

Szczegółowo wszystkie wymagania dot. instrukcji określone zostały w § 6 rozporządzenie w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów